

Universitätsbibliothek Paderborn

**D. Petri Chrysologi Archiepiscopi Ravennatis, viri
eruditissimi atque sanctissimi, Sermones In Evangelia De
Dominicis & festis aliquot solemnioribus totius anni,
insignes & peruetusti**

Petrus <Chrysologus>

Lvgdvni, 1623

In illud Lucæ, Ignem veni mittere in terram, &c. Sermo CLXIV.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-50232](#)

cum nos regnum cæleste iubet quærere , subiicienda
monstrat omnia , nobis quicquid cælestis exigit ap-
paratus, indicat affuturum.

In illud Luce, Ignem veni mittere in terram, &c.

Sermo CL XIV.

Sicut febriendibus amarus est semper salutaris ci-
bus , ita & sæpe dominicus sermo contrarius im-
peritis : vtrisque tamen aliter , aut ex corporis , aut
Luc. 12. ex mentis infirmitate contingit. Hodie dominus ex-
asperasse nonnullorum videtur auditum , dicendo:
*Ignem veni mittere in terram, & quid volo, nisi ut accēda-
tur?* Et infra, *Putatis, quia pacem veni mittere in terram?*
Non dico vobis, sed separationem. Et vbi est illud : Ecce
Ioan. 1. agnus Dei ? Vbi illud : Sicut ouis ad occisionem du-
Esa. 53. ctus est , & sicut agnus coram tondente se mutus , sic
Mat. 1. non aperuit os suum ? Sed & illud : Dicite filiæ Sion ,
ecce Rex tuus venit tibi mansuetus ? Et quid est quod
agnus iste tam durè in prædicatione percutit . Quid sic
arietat in verbo , qui in passione tania patientia tacer,
in morte tota humilitate succumbit. Et reuera , fra-
tres , inmundum suum Christus per omnia mitis &
mansuetus intravit , dum nascitur nostro dulcis in-
germine , dum cunis blandè blādior ipse fouetur: dum
paruulus in gremio se fundit , & resoluit humano:
dum parentis in collo stringitur , & stringit tota cha-
ritatis amplexu : & vt enutriat toto dum nutritur af-
fectu , per omnes sensim currit & adolescit ætates:
pauper agit semper , solitarius semper incedit , quia
pauper communis est semper : pater omnibus solita-
rius semper. Et quid est quod tantum verbis spargit
ignem , quod tanta & talia inflamat , & dilatat in-
cendia,dicendo: *Ignem veni mittere in terram? Quid est?*
*Ager quoties longa incuria syluescit , & toto luxuriæ
agrestis*

agrestis sorde scit horrore , peritissimi cultoris vtique
semper aperitur , & purgatur incendio : ac studio be-
nigno cultor ignis apponitur , vt exustis sentibus re-
ueletur prima facies campi, præstetur agricolæ liber-
tas , fiat facilis via vomeri , sit germinis ferax sterilis
diu terra , & longa, ac mœsta otia læto lætissima iam
repensem in fructu. Ergo vbi Iudaicus cespes continuo
aratro legis & iugi cultu effectus ad inopiam, non re-
spondit germini , non labori , sed pro tritico lolium
reddidit , protulit pro viribus spinas, Christus ad sa-
ta gentium diuini cultus conuertit industriam : ac
diu oppressa dumis nationum cupiens noualia purga-
re , ignem mittit primum maximus magister in ter-
ram , & quicquid naturalis squalefecerat luxus, quic-
quid arefecerat brumalis rigor , artifici depurgat &
consumit incendio : quatenus sola longo exhausta ie-
iunio ipso suo cinere saginata pinguescerent , & post
diurnam duritiem tenera redderentur & mollia:
ac sic Euangelico apta cultro semini redderetur com-
moda : & fœlici sulco iam redderent tricesimum , se-
xagesimum , ac centesimum fructum , sed hic ipse
cultus non est nouus agricolæ veteri & cœlesti , nam
legem pangere , gratiam serere , ignis semper opere
consueuit. Datus legem ignem præmisit in rubo: sed *Exod. 3.*
diuinum rubus portauit , non concepit incendum:
iam tunc aculeis malitiæ plenum , & ingratum cultu-
ræ legis populum præfigurans , & nunc in arua gen-
tium cum destinaret Apostolos , sic eos igneo imbre
perfudit , & ignis consedit super eos , vt possent hu-
mesta siccare , sicca infundere, decoquere cruda , fri-
gida calefacere , accendere extincta , comburere no-
xia : & in opere diuerso uno , atque eodem igne ad
cœlestem copiam tota percolere deserta terrarum,
dicente Propheta: In omnem terram exiuit sonus *Psal. 18.*
eorum,

eorum, & in fines orbis terræ verba eorum. Sed ad il-
lud iam quod sequitur transeamus. *Ignem veni mit-
tere in terram, & quid volo nisi ut accendatur?* Sed bapti-
smo habeo baptizari, & quomodo coarctor donec perficia-
tur? Vrget aqua ignem: cogitanda est talis, tam diuisa
coniunctio. Vrget vnda flammam: multiplicat flama
vndam. Quæ est talis, tam concors ista discordia?
Geritur hic, sicut diximus, agricolæ diuini species:
plena namque omnia calore germinant, humore nu-
triuntur. Vnde rerum parens Deus ignis, & aquæ cō-
mercio nos germinat, nos enutrit, quorum tanto ar-
det, calet, exæstuat, anhelat affectu. *Baptismo habeo ba-
ptizari.* Christus suo baptizatur in sanguine, ut quid:
quid ex nostra carne suscepit, diluatur, renouetur, &
totam suæ diuinæ maiestatis redigatur in formam.
Baptizatur Christus suæ baptismate passionis, qui
totius peccatum mundi lauit; quod non nisi ab eo
qui mundum fecerat, poterat aboliri. *Putatis, ait, quia
pacem veni mittere in terram? Non dico vobis, sed sepa-
rationem.* Quare? Quia coniunctio cœlestis est in ista
separatione terrena. Nemo potest connecti terræ, &
iungi cœlo. Grata ergo & chara sit ista terrena sepa-
ratio, quæ nos sic à terrenis separat, vt inserat nos
diuinis. Erunt, inquit, ex hoc quinque in domo una diuisi,
tres in duo, & duo in tres: diuidetur pater in filium, & filius
in patrem, mater in filiam, & filia in matrem, socrus in nu-
rum suam, & nurus in socrum suam. Cum quinque di-
xerit ex vna domo diuidendos numero, nomina sex
diuidentur, pater, filius, mater, filia, socrus, nurus: sed
quia est ipsa socrus quæ mater est, certum est, quin-
que tantum personas in his nominibus inueniri. Di-
uiduntur autem tres in duo, dum in sposo sponsa
coniuncta, socrus quæ tertia est, diuisa remanebit in
domo. Ergo ista in qua Ecclesia coniungitur Chri-

sto

Isto synagoga, quæ mater est, & socrus, permanet suo
iam marito perdiuisa. Duo ergo in tres ita diuidun-
tur, dum de isto Christi & Ecclesiæ confortio altera
hæres scinditur, & diuiditur synagoga, ut Christus &
Ecclesia diuisi ab hæreticis vno maneant & iungan-
tur in Spiritu. Diuiditur & pater in filium, & filius in
patrem, dum Iudaicus populus qui per carnalē Chri-
sti generationem paternum sortitus est nomen, à
Christo filio per inuidiam separatur, pater liuidus
in odium virtutis affectum, cui filij gloria iugis est
pœna; est continuus cruciatus, dicente Apostolo: *Rom. 9.*
Quorum patres, ex quibus est Christus secundū car-
nem: qui est super omnia Deus benedictus in sæcula.
Diuiditur & mater in filiam: est namque synagoga
mater, ex qua per Petrum & cæteros Apostolos na-
scitur Ecclesia filia, quæ vbi diuini Regis Christi
meruit habere consortium, matrem & æmulam per-
tulit, & nouercam. Et quæ filiæ mater talis, qualis
nurui socrus? Hæc namque synagoga mater, vbi Ec-
clesiam nurum vidi ex gentibus aduenisse, occidit
scelesti filiū, nurus consortium ne videret: occidit
Christum, si vel sic amorem nurus furibunda valereret
extinguere, sed ex morte totum resurrexit in Eccle-
siæ coniugium Christus: ut probaret charitatem non
separari morte, sed crescere. Arguit eos autem domi-
nus, qui faciem cœli, ortus nubium, stellarum cursus,
plagas orbis student nimia curiositate perquirere, &
tempus salutis suæ nullis studiis, nullis indiciis ni-
tuntur agnoscere. *Hypocrita, ait, faciem cœli & terræ
nostris probare, & quomodo tempus istud non probatis?* Ocu-
lus effusus perdit lumen, quia tota hominis intra pu-
pillam visio continetur, ne ergo studeas videre mul-
ta, ut videoas temetipsum: ne præsumas excelsa con-
tueri, nec longinquæ ambias cōspicere, quia angustus
oculus

oculus non capit multa , non penetrat excelsa, longina non perspicit, atque ita videt nihil, qui vide re existimat totum. Agnosce ergo diem salutis, tempus acceptum per Christum Iesum dominum nostrum, si vis à te. *Deest finis.*

*De consecratione divi Proiecti Episcopi Forocornelienensis,
Sermo C L X V.*

Psal. 22. **Ioan. 9.** **O**Mnibus quidem Ecclesiis venerationem debe ore me profiteor, & fidelissimam seruitutem: sed Cornelienſi Eccleſiae inſeruire peculiarius ipſius nominis amore compellor. Cornelius namque memoriæ beatissimæ vita clarus , cunctis virtutum titulis ubique fulgens, operum magnitudine notus vniuersis, pater mihi fuit, ipſe me per Euangelium genuit, ipſe pius piissimum nutriuit , ipſe sanctus sancta instituit seruitute, ipſe Pontifex sacris obtulit & consecravit altaribus: & ideo mihi clarum, colendum mirabile Cornelij nomen. Amor ergo cognominis me compellit, Cornelienſis Eccleſiae desideriis desideranter occurrere, & Proiectum venerabilem virum amabilibus Pontificem consecrare. Proiectum dixi, sed non abieci: iuxta illud: In te proiectus sum ex utero : de ventre matris meæ Deus meus es tu. Et verè iste Proiectus ex utero humanæ matris , matris diuinæ in utero iugiter mansit : qui domus suæ neſcius, domus Dei esse perſtitit habitator: qualiter autem fratres , cunabulis ab ipsis gradus Ecclesiasticæ militiæ conſcenderit , & officia , quia dicere mihi longum est, ſicut dicit dominus, ætatem habet : ipſe profe loquatur, per Dominum nostrum Iesum Christum, qui viuit & regnat cum Spiritu sancto in ſecula ſeculorum, Amen.

Dc